Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN EN ARMOEDEBESTRIJDING, CULTUUR EN GELIJKE KANSEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van besluit tot opheffing van de overgangsregeling, vermeld in artikel 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 oktober 2016 houdende de voorwaarden van de vaststelling, de uitbetaling en de terugvordering van de subsidies van de zorgkassen in het kader van de Vlaamse sociale bescherming en het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft het gebruik van de BelRAI-screener voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood
- Principiële goedkeuring.

Samenvatting

Sinds 1 maart 2026 wordt de BelRAI-screener als meetinstrument voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood bij personen in een thuissituatie gebruikt. Dit ter vervanging van de medisch-sociale schaal. De overstap naar de BelRAI-screener gebeurde gefaseerd. Bij de start op 1 maart 2026 kon wie geen zorgbudget voor ouderen met een zorgnood ontving, overstappen naar de BelRAI-screener.

Met dit voorontwerp van besluit kunnen ook de personen die in de eerste fase nog niet konden overstappen, vanaf 1 januari 2027 overstappen van de medisch-sociale schaal naar de BelRAI-screener voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, beleidsveld sociale bescherming.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundige advies nr. nr. 2026/380 van 22 oktober 2026.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. INLEIDING

Het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood (ZBO) wordt vanaf de wettelijke pensioenleeftijd, momenteel 66 jaar, toegekend aan ouderen met een beperkte zelfredzaamheid en een beperkt inkomen (volgens de ruime definitie van inkomen, waarbij we rekening houden met de opbrengsten uit vermogen). Het betreft de vroegere federale Tegemoetkoming Hulp aan Bejaarden, wat sinds de zesde staatshervorming Vlaamse materie is geworden. Voor personen met een handicap geldt op federaal niveau de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming. Deze zijn niet onderling cumuleerbaar.

Het zorgbudget voor ouderen is hoger naargelang de zorgbehoevendheid hoger is, er zijn 5 categorieën. Ook de gezinssamenstelling (alleenstaande of niet) heeft een impact op de hoogte van het zorgbudget.

Sinds 1 maart 2026 wordt de BelRAI-screener als meetinstrument voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood bij personen in een thuissituatie gebruikt. Dit ter vervanging van de medisch-sociale schaal. De overstap naar de BelRAI-screener gebeurde gefaseerd. Bij de start op 1 maart 2026 kon wie geen zorgbudget voor ouderen met een zorgnood ontving, overstappen naar de BelRAI-screener. Ook personen met een aflopend recht op basis van de medisch sociale schaal krijgen steeds een ambtshalve herziening op basis van de BelRAI-screener, ongeacht hun bedrag ZBO.

2. BESCHRIJVING VAN HET VOORSTEL VAN BESLUIT

Met dit voorontwerp van besluit kunnen ook de personen die voorheen nog niet konden overstappen, vanaf 1 januari 2027 overstappen van de medisch-sociale schaal naar de BelRAI-screener voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood. Deze personen kunnen ten vroegste vanaf 1 februari 2027 een ZBO krijgen op basis van de BelRAI-screener.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1
Artikel 1 heft de overgangsperiode op, die begon op 1 maart 2026 waarbij men niet kon overstappen naar de BelRAI-screener als men een zorgbudget voor ouderen met een zorgnood uitbetaald kreeg (of men een andere tegemoetkoming (vb. IT/IVT) kreeg bij een negatieve beslissing ZBO wegens de andere, hogere tegemoetkoming).

Artikel 2
Artikel 2 bepaalt dat de personen die voorheen op basis van het thans opgeheven artikel 27 nog niet konden overstappen, ten vroegste vanaf 1 februari 2027 een ZBO kunnen krijgen op basis van de BelRAI-screener

Artikel 3
Artikel 3 bepaalt dat het besluit in werking treedt op 1 januari 2027.

Artikel 4
Artikel 4 bepaalt welke minister belast is met de uitvoering van het besluit.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Momenteel zijn 780 personen (zonder uitbetaling ZBO) overgestapt van ZBO op basis van MSS naar ZBO op basis van BRS, dit is 2,69 % van de personen met ZBO zonder uitbetaling met MSS

We gaan ervan uit dat van de groep die vanaf 1 januari 2027 kan overstappen, 20% stijgt in zorgcategorie na overstap naar BelRAI Screener.
We gaan ervan uit dat de personen in 2027 gespreid over het jaar overstappen. We vermenigvuldigen dus voor 2027 met 8 maanden tegemoetkomingen voor ZBO.
Voor het scenario op kruissnelheid gaan we uit van 12 maanden tegemoetkomingen voor ZBO.

Hoe bepalen we het gemiddeld extra uitbetaald bedrag per maand per zorgcategorie bij de overstap naar BRS? Dit is de som van het % personen die tot nu van de zorgcategorie MSS naar de zorgcategorie BRS gegaan zijn, vermenigvuldigd met het verschil tussen de 2 maximumbedragen van de zorgcategorieën ZBO.

MAXIMUMBEDRAGEN PER ZORGCATEGORIE PER MAAND

I	II	III	IV	V
112	429	521	614	754

Percentage van de personen met voorheen ZBO in uitbetaling in zorgcategorie MSS die stijgen naar een bepaalde zorgcategorie BRS tov alle personen met voorheen ZBO in uitbetaling in zorgcategorie MSS die overgestapt zijn.

	II	III	IV	V	SOM
I	9,81%	66,75%	0,96%	13,64%	91,15%
II	NVT	61,07%	1,53%	27,10%	89,69%
III	NVT	NVT	4,30%	49,46%	53,76%
IV	NVT	NVT	NVT	50,00%	50,00%

MEERKOST IN 2027

GEGEVENS 2027:

	Aantal dossiers sept 26	dossiers 2027 (verwachte daling wegens overlijden of verhuis naar WZC voor 1/1/2027)	extra bedrag bij overstap naar BRS*	mndn uitbetaald in 27
MSS		97%		
I	5.240	5.083	396	8
II	25.882	25.106	147	8
III	14.081	13.659	119	8
IV	1.498	1.453	70	8

Scenario 20% stapt over:

MSS	20%
I	3.224.003
II	5.908.043
III	2.605.996
IV	162.743
TOTAAL	**11.900.785**

Met deze meerkost inbegrepen wordt de subsidie voor tegemoetkomingen zorgbudget ouderen voor 2027 geraamd op 322.242 keuro (begrotingsartikel GM0-AGHF2TB-WT - TEGEMOETKOMINGEN VLAAMSE SOCIALE BESCHERMING (LUIK ZORGBUDGET OUDEREN MET ZORGNOOD - DECREET VAN 24 JUNI 2016, ART. 48 EN BVR VAN 14 OKTOBER 2016, ART. 4, PAR, 1).

OP KRUISSNELHEID:

	Aantal dossiers sept 26	dossiers 2028 (verwachte daling)	extra bedrag bij overstap naar BRS*	maanden uitbetaald in 27
MSS		87%		
I	5.240	4.559	396	12
II	25.882	22.517	147	12
III	14.081	12.250	119	12
IV	1.498	1.303	70	12

Scenario 20% stapt over:

MSS	20%
I	4.337.447
II	7.948.449
III	3.506.005
IV	218.948
totaal	**16.010.850**

Conform het begrotingsakkoord geven we ook de geactualiseerde meerjarenraming mee:

Tegemoetkomingen ZBO – meerjarenraming (keuro)

	Constant beleid	Uitbreiding BRS	totaal	index	totaal
2027	311.243	12.000	323.243	6.509	329.752
2028	311.243	16.011	327.254		
2029	311.243	14.171	325.414		
2030	311.243	12.331	323.574		
2031	311.243	10.490	321.733		

De uitgaven ZBO exclusief meerkost wegens uitbreiding BelRAI Screener worden constant gehouden.
De meerkost van de uitbreiding stijgt in 2028 doordat we gaan van gemiddeld 8 maanden tegemoetkomingen in 2027 naar 12 maanden tegemoetkomingen vanaf 2028.

Maar vanaf 2028 is er ook een daling van de uitgaven wegens de uitstroom van personen met ZBO in uitbetaling die nog gescoord werden op basis van de oude medische schaal en naar BelRAI Screener overgestapt zijn, we gaan uit van een daling van het aantal personen met 10% per jaar. Bij ZBO is de indexatie o.b.v. overschrijding spilindex en het bedrag hiervoor komt via de centrale indexprovisie.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 23 oktober 2026.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, werd verleend op 16 november 2026.

B. ESR-TOETS

Geen impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de werking van de lokale besturen.

4 VERDER TRAJECT

- Advies afdeling wetgeving van de Raad van State.
- Definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering.
- Bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit tot opheffing van de overgangsregeling, vermeld in artikel 27 van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 februari 2026 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 oktober 2016 houdende de voorwaarden van de vaststelling, de uitbetaling en de terugvordering van de subsidies van de zorgkassen in het kader van de Vlaamse sociale bescherming en het besluit van de Vlaamse Regering van 30 november 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming, wat betreft het gebruik van de BelRAI-screener voor het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood;

2. de Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen,

Caroline GENNEZ